

משנה: סדר תקיעות: שלש של שלש שלש.
שיעור תקיעה כשלש תרועות.
שיעור תרועה כשלש יבבות.
תקע בראשונה ומשך בשניה כשתים אין בידו אלא אחת.

[שיעור תקיעה כשלש תרועות].
והתניא: שיעור תקיעה כתרועה?!
אמר אביי: תנא דידן קא חשיב תקיעה דכולהו בבי
ותרועות דכולהו בבי.
תנא ברא קא חשיב חד בבא ותו לא:

שיעור תרועה כג' יבבות:
והתניא: שיעור תרועה כשלשה שברים.
אמר אביי: בהא ודאי פליגי!
דכתיב: "יום תרועה יהיה לכם" (במ' כט) ומתרגמינן: "יום
יבבא יהא לכון"
וכתיב באימיה דסיסרא: "בעד החלון נשקפה ותיבב
אם סיסרא"
מר סבר גנוחי גנח, ומר סבר ילולי יליל.

תנו רבנן:

מנין שבשופר?

ת"ל: (ויקרא כה) "והעברת שופר תרועה".

אין לי אלא ביובל בראש השנה מנין?

תלמוד לומר: "בחדש השביעי" שאין תלמוד לומר
בחדש השביעי. ומה תלמוד לומר "בחדש השביעי"?
שיהיו כל תרועות של חדש שביעי זה כזה.

ומנין שפשוטה לפניה?

ת"ל: "והעברת שופר תרועה"

ומנין שפשוטה לאחריה?

ת"ל: "תעבירו שופר"

ואין לי אלא ביובל בראש השנה מנין?

ת"ל: "בחדש השביעי" (34a) שאין ת"ל בחדש
השביעי. ומה ת"ל "בחדש השביעי" שיהו כל תרועות
החדש השביעי זה כזה?

ומנין לשלש של שלש שלש?

ת"ל: "והעברת שופר תרועה" "שבתון זכרון תרועה"
"יום תרועה יהיה לכם".

ומנין ליתן את האמור של זה בזה ושל זה בזה?

ת"ל: "שביעי" "שביעי" לגזירה שוה.

הא כיצד? שלש שהן תשע:

שיעור תקיעה כתרועה. שיעור תרועה כשלשה שברים.

האי תנא מעיקרא מייתי לה בהיקישא. והשתא מייתי לה בג"ש? הכי קאמר: "אי לאו גזירה שוה הוה מייתינא לה בהיקישא. השתא דאתיא גזירה שוה היקישא לא צריך!"

והאי תנא מייתי לה בגזירה שוה ממדבר.
דתניא: (במדבר י) "ותקעתם תרועה": תקיעה בפני עצמה ותרועה בפני עצמה.

אתה אומר תקיעה בפני עצמה ותרועה בפני עצמה?
או אינו אלא תקיעה ותרועה אחת היא?
כשהוא אומר: (במדבר י) "ובהקהיל את הקהל תתקעו" ולא תריעו! הוי אומר תקיעה בפני עצמה ותרועה בפני עצמה.

ומנין שפשוטה לפניה?

ת"ל: (במדבר י) "ותקעתם תרועה"

ומנין שפשוטה לאחריה?

ת"ל: (במדבר י) "תרועה יתקעו".

ר' ישמעאל בנו של ר' יוחנן בן ברוקא אומר: אינו צריך! הרי הוא אומר: "ותקעתם תרועה שנית" שאין ת"ל "שנית"! ומה ת"ל שנית? זה בנה אב שכל מקום שנאמר תרועה תהא תקיעה שניה לה.

אין לי אלא במדבר בר"ה מנין?
ת"ל: "תרועה" "תרועה" לגזירה שוה.

ושלש תרועות נאמרו בר"ה: (ויקרא כג) "שבתון זכרון
תרועה" (במדבר כט) "יום תרועה" (ויקרא כה) "והעברת
שופר תרועה" ושתי תקיעות לכל אחת ואחת.
מצינו למדין: שלש תרועות ושש תקיעות נאמרו בר"ה:
שתים מדברי תורה ואחת מדברי סופרים. "שבתון זכרון
תרועה" "והעברת שופר תרועה" מדברי תורה "יום
תרועה יהיה לכם" לתלמודו הוא בא.

רבי שמואל בר נחמני אמר רבי יונתן:
אחת מד"ת ושתים מדברי סופרים: "והעברת שופר
תרועה" מד"ת. "שבתון זכרון תרועה" ו"יום תרועה יהיה
לכם" לתלמודו הוא בא.

מאי לתלמודו הוא בא?

מיבעי ביום ולא בלילה.

ואידך ביום ולא בלילה מנא ליה?

נפקא ליה מ"ביום הכפורים".

אי מביום הכפורים יליף נגמור נמי מינייה לפשוטה

לפניה ופשוטה לאחריה!

"והעברת/תעבירו" לא משמע להו!

אלא מאי דרשי בהו "והעברת" כדרב מתנא!
דאמר רב מתנא: "והעברת" דרך העברתו.
"תעבירו" דקאמר רחמנא נעבריה ביד.

ואידך דרב מתנא מדשני בדיבוריה תעבירו. ביד לא
מצית אמרת דגמר: "עברה/עברה" ממשה כתיב הכא:
"והעברת שופר תרועה" וכתיב התם: (שמות לו) "ויצו
משה ויעבירו קול במחנה" מה להלן בקול אף כאן
בקול.

ולהאי תנא דמייתי לה ממדבר אי מה להלן חצוצרות אף
כאן חצוצרות!?

ת"ל: (תהילים פא) "תקעו בחדש שופר בכסה ליום
חגנו". אי זהו חג שהחדש מתכסה בו!
הוי אומר זה ר"ה וקאמר רחמנא שופר.

אתקין רבי אבהו בקסרי: תקיעה שלשה שברים תרועה
תקיעה.

מה נפשך? אי ילולי יליל לעביד "תקיעה תרועה
ותקיעה" ואי גנוחי גנח לעביד "תקיעה שלשה שברים
ותקיעה!

מספקא ליה אי גנוחי גנח אי ילולי יליל.

מתקיף לה רב עוירא: ודלמא ילולי הוה וקא מפסיק שלשה
שברים בין תרועה לתקיעה?
דהדר עביד "תקיעה תרועה ותקיעה".

מתקיף לה רבינא: ודלמא גנוחי הוה וקא מפסקא תרועה
בין שברים לתקיעה?
דהדר עביד "תקיעה שברים תרועה".

אלא רבי אבהו מאי אתקיין? אי גנוחי גנח הא עבדיה אי
ילולי יליל הא עבדיה!
מספקא ליה דלמא גנח ויליל.

אי הכי ליעבד נמי איפכא: "תקיעה תרועה שלשה שברים
ותקיעה"! דלמא יליל וגנח סתמא דמילתא!
כי מתרע באיניש מילתא ברישא גנח והדר יליל:

ג, א כמה תקיעות חייב אדם לשמוע ביום טוב של ראש השנה, תשע תקיעות: לפי שנאמרה תרועה
ביובל ובראש השנה שלושה פעמים, וכל תרועה פשוטה לפנייה ופשוטה לאחריה; ומפי השמועה
למדו שכל תרועות של חודש השביעי, אחד הן, בין בראש השנה בין ביום הכיפורים של יובל, תשע
תקיעות תוקעין בכל אחד משניהן--תקיעה ותרועה ותקיעה, תקיעה ותרועה ותקיעה, תקיעה
ותרועה ותקיעה.

ג, ב תרועה זו האמורה בתורה, נסתפק לנו בה ספק לפי אורך השנים ורוב הגליות, ואין אנו יודעין
היאך היא: אם היא היללה שמייללין הנשים בנהייתן בעת שמייבבין, או האנחה כדרך שייאנח
האדם פעם אחר פעם כשידאג ליבו מדבר גדול, או שניהם כאחד האנחה והיללה שדרכה לבוא
אחריה הן הנקראין תרועה, שכך דרך הדואג מתאנח תחילה ואחר כך מיילל; לפיכך אנו עושין הכול,
האנחה והיללה.

[ג] והיללה, היא שאנו קוראין תרועה; והאנחה זו אחר זו, היא שאנו קוראין אותה שלושה שברים.
נמצא סדר התקיעות כך הוא: מברך; ותוקע תקיעה ואחריה שלושה שברים ואחריה תרועה ואחריה
תקיעה, וחוזר כסדר הזה שלושה פעמים; ותוקע תקיעה ואחריה שלושה שברים ואחריה תקיעה,
וחוזר כסדר הזה שלושה פעמים; ותוקע תקיעה ואחריה תרועה ואחריה תקיעה, וחוזר כסדר הזה
שלושה פעמים: נמצא מניין התקיעות, שלושים--כדי להסתלק מן הספק.

ג, ד שיעור תרועה, כשתי תקיעות; שיעור שלושה שברים, כתרועה. הרי שתקע והריע ותקע תקיעה
ארוכה, ומשך בה כשניים בראשונה--אין אומרין תיחשב כשתי תקיעות ויריע אחריה ויחזור ויתקע,
אלא אפילו משך בה כל שעה אינה אלא תקיעה אחת; וחוזר ותוקע ומריע ותוקע, שלושה פעמים.